

Lokala bestämmelser för elitidrottares dubbla karriärer vid SLU

(SLU ID: SLU.ua.2023.1.1.1-1895)

Innehåll

Bakgrund	2
SLU som Elitidrottsvänligt universitet.....	3
1. Organisationen internt vid SLU för hantering av elitidrottsstudenternas dubbla karriärer	3
2. Handläggning av frågor angående RIU/EVL-studenter	3
3. Ekonomiska förutsättningar för studieanpassningar	3
4. Definition och antagning av RIU/EVL-student.....	3
5. SLU:s åtagande gentemot RIU/EVL-studenten	4
6. EVL-studentens åtagande gentemot SLU.....	4
Främjande av akademisk utveckling - särskilda anpassningar för EVL-student	5
1. Anpassad studietakt.....	6
2. Examinationer	6
3. Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/Praktik.....	7
4. Självständigt arbete.....	7
5. Rekommendationer avseende föreläsningar och schemaläggning/ gruppindelningar m.m. .	8
Främjande av idrottslig utveckling	8
Främjande av balans mellan studier, idrott och privatliv	8
Främjande av olika karriärövergångar	9
Informationsspridning	9
Övrigt.....	9

Bakgrund

Riksidrottsuniversitet och Elitidrottsvänliga Lärosäten är ett samarbete mellan Riksidrottsförbundet (RF) och svenska lärosäten. Syftet är att stärka elitidrottarens möjligheter att studera parallellt med en elitidrottsutbildning, och att utveckla svensk idrott baserat på lärosätenas forskning.

SLU ansökte till RF i maj 2021 om att bli utnämnd till ett Elitidrottsvänligt Lärosäte (EVL). I december 2021 beviljades SLU:s ansökan och RF beslutade att ge SLU möjlighet att bli ett Elitidrottsvänligt lärosäte för avtalsperioden 2022–2026, (SLU ID: SLU.ua. 2022.1.1.1-3049).

SLU:s beslut (SLU ID: SLU.ua. 2022.1.1.1-3049) motiveras av att elitidrottande studenter ofta är högrepresterande och välorganiserade, då de med idrott på elitnivå parallellt med högre utbildning följer s.k. dubbla karriärer. Att uppmärksamma denna grupp studenter innebär t ex att de kan få möjlighet att lära av varandra hur man kan upprätthålla studier på SLU parallellt med idrott på elitnivå. Studenterna kan behöva vissa individuellt anpassade lösningar under sina studier, avseende t ex ort för genomförande av tentamen. Att SLU utvecklar fungerande processer för kunna skraddarsy lösningar vid extraordinära behov är också något andra studenter kan få nytta av.

En beviljad ansökan och ett avtal med RF möjliggör för SLU att använda en särskilt framtagen logotyp för att synliggöra SLU som ett EVL i studentrekrytering. Via status som ett EVL skapas också möjligheter till ytterligare ekonomiskt stöd för verksamheten genom samarbeten med specialidrottsförbund, distriktsorganisationer, regioner och kommuner. Ett samarbete inom elitidrott mellan lärosäten ger dessutom erfarenhetsmässigt goda kontakter inom forskningen. Beslutet innebär att SLU blir ett EVL under avtalsperioden, med bland annat följande konsekvenser:

Att SLU ska:

- stödja elitidrottande studenters balans mellan studier, idrott och privatliv och hantering av olika karriärövergångar,
- erbjuda individuellt anpassade studier för elitidrottande studenter efter behov och så långt möjligt,
- ta fram lokala riktlinjer för elitidrottarens anpassning av studier i tid och rum utgående från RF:s nationella riktlinjer för elitidrottarens dubbla karriärer,
- utse en projektledare/koordinator för EVL för att leda, utveckla och kvalitetssäkra verksamheten utifrån de nationella riktlinjerna för dubbla karriärer, samt utse en vägledare som är specialiserad inom dubbla karriärer (DK).

SLU är ett litet lärosäte inom utbildning sett till antalet helårsstudenter (4 393 hst 2022). Campus Ultuna är det största med drygt hälften av studenterna, följt av campus Alnarp med ca 25 % och Umeå med knappt 10 % av studentpopulationen. I Umeå hade, under läsåret 2021/22, ca 10 idrottande SLU-studenter möjligheter till stöd för sitt idrottande genom SLU:s avtal med Umeå universitet/Idrottshögskolan.

SLU har en profil som lockar många studenter som utövar vissa idrotter. Flera sporter som utövas har en nära koppling till naturen och dess brukande, t ex orientering, och dessa ligger nära och ofta till grund för ett yrkesval inom de gröna näringarna.

Bland idrottande studenter dominerar längdskidåkare, orienterare och studenter inom ridutbildning på ridanläggningarna. Flera av studenterna ligger precis under landslagsnivå.

Den idrottsliga utövningen med hästar inom olika typer av ridsportverksamhet är innehållet och målet för studenterna på SLU:s hippologprogram. Sport med hästar och hundar är också nära förknippat med rollen som veterinär och djursjukskötare. Detta innebär att kopplingen mellan sportutövande studenter och den kommande professionella karriären kan vara mycket stark.

SLU som Elitidrottsvänligt universitet

1. Organisationen internt vid SLU för hantering av elitidrottsstudenternas dubbla karriärer

Högsta beslutande instans för EVL på SLU är rektor. Det är utbildningsnämnden som tar fram och fattar beslut om lokala bestämmelser enl. rektors beslut.

På SLU finns en DK- projektledare/-koordinator och en DK-vägledare. De sorterar under chefen för utbildningsavdelningen, som också är ansvarig för studentärenden inom EVL.

2. Handläggning av frågor angående RIU/EVL-studenter

Information om att vara EVL-student på SLU återfinns på:

- Studentwebben, särskilt anpassad för studenter (länk)
- Externwebben, anpassat för allmänhetens info (länk)
- Medarbetarwebben, särskilt anpassat för studierektorer, examinatorer och lärare (under utveckling)

DK-vägledaren är kontaktperson och stöd i olika frågor gällande enskilda studenter ex. studieplanering och studieanpassning. DK-vägledaren informerar och handlägger ärenden som t ex. ansökan om att bli EVL-student (inklusive granskande av intyg från Specialidrottsförbund, SF), upprättande av elitidrottsavtal och upprättande av en plan för studietiden, en s k EVL-plan, med respektive student.

DK-koordinatören ansvarar för övergripande frågor och information samt för interna och externa kontakter och samverkan. Koordinatören samverkar med DK-vägledaren för att utveckla EVL-verksamhetens administration, information och nätverk för EVL-studenter och kan även bistå DK-vägledaren i studentärenden.

3. Ekonomiska förutsättningar för studieanpassningar

Lärosätet har inga generella ekonomiska resurser för elitidrottares studieanpassningar. Alla anpassningar ska lösas inom befintliga resurser.

4. Definition och antagning av RIU/EVL-student

Inom SLU är definitionen av vem som ska kunna räknas som RIU/EVL-student densamma som RF:s definition, enligt följande:

En EVL-student på SLU bedriver elitidrott i sådan omfattning att anpassade studier är önskvärda. Genom sitt godkännande säkerställer ett SF att RIU/EVL-studenten uppfyller minst ett av följande kriterier:

- Uttagen i svenskt junior- eller seniorlandslag.
- Tävlrar på hög internationell nivå inom individuell idrott.
- Spelar lagbollidrott i högsta divisionen på nationell eller internationell seniornivå.
- Är identifierad av eller deltar i landslagets utvecklingsverksamhet.
- Bedöms på sikt kunna ta en plats i seniorlandslag eller tävla på hög internationell nivå.

För student som ansökt om och som uppfyller kraven upprättas ett elitidrottsavtal. Avtalet upprättas i två exemplar, ett för vardera parten. På SLU diarieförs avtalet på utbildningsavdelningen och ska kunna uppvisas av studenten vid begäran från institutioner och enheter. Elitidrottsavtalet är giltigt så länge studenten studerar vid SLU och idrottar på elitnivå.

Internationella studenter har samma möjlighet att teckna elitidrottsavtal som svenska studenter. Studieintyg krävs från aktuell National Sports Federation, motsvarande studieintyg från svenskt SF.

5. SLU:s åtagande gentemot RIU/EVL-studenten

Avtal och EVL-plan. SLU signerar ett elitidrottsavtal när student godkänns att tillhöra EVL. SLU upprättar tillsammans med studenten en EVL-plan som översiktligt tydliggör hur studietiden kommer att se ut i relation till det förväntade idrottandet.

Stöd. DK-väglederen finns tillgänglig för stöd gällande EVL-administration, studier, idrott och privatliv under studentens studietid med elitidrottsavtal.

Anpassningar i studierna. Anpassningar kan göras men ska rymmas inom ramarna för SLU regelverk, såsom utbildningshandboken. Anpassningar får inte innebära positiv särbehandling eller utgöra en belastning för övriga studenter. Se även avsnitt *Främjande av akademisk utveckling - särskilda anpassningar för EVL-student*, sid 6.

SLU-EVL-studentnätverk. SLU arrangerar ett nätverk för EVL-studenter inom SLU. Studenten kan, frivilligt, ingå i detta nätverk. Till nätverket ska finnas en sida i SLU:s lärplattform Canvas för information och kommunikation.

6. EVL-studentens åtagande gentemot SLU

För att student ska kunna bedömas tillhöra kategorin EVL-student på SLU ska studenten:

- kunna uppvisa ett giltigt intyg från ett SF,
- informera sig om SLUs lokala bestämmelser för EVL,
- signera ett elitidrottsavtal,
- inför varje termin presentera en plan för det som kan bli avvikelser i det ordinarie schemat.
- meddela DK-väglederen om studenten avslutar sina studier eller inte längre idrottar på elitnivå.
- Mot grund i RF:s nationella riktlinjer ska en EVL student vid SLU:
- vara tydlig i sin kommunikation med lärosätet gällande sin ambition och målsättning med sitt elitidrottande och sina studier,
- vara tydlig i dialogen med lärosätet gällande sina personliga och sociala behov och önskemål för att få tillgång till bästa möjliga stöd,
- göra en integrerad idrotts- och studieplanering, en s.k. EVL-plan (gärna med DK-väglederen som stöd). Det vill säga en god planering som innefattar både hur studierna kan anpassas efter idrotten och hur idrotten kan anpassas till studierna.

- ha god framförhållning när studenten är i behov av studieanpassningar. Så snart schemat för terminen/kursen samt tränings-/tävlings-schemat är klart ska den elitidrottande studenten ha en dialog med DK-vägledaren om detta. Med god framförhållning innebär i normalfallet minst fyra (4) veckor när det gäller prov på annan ort och minst två (2) veckor vid övriga examinationer.
- snabbast möjligt ha dialog med DK-vägledaren då studenten vid ett sent skede får veta att studenten är uttagen till ett läger/tävling/match som kan innebära önskemål om studieanpassningar.
- Mot grund i RF:s nationella riktlinjer förväntas en EVL student vid SLU:
- skapa nätverk med andra studiekamrater, vilket på olika sätt kan hjälpa studenten att klara sina studier. Studiekamrater kan stötta varandra genom att exempelvis hjälpa till med föreläsningssanteckningar och studera tillsammans. Observera att andra studenter inte kan ta ansvar för den elitidrottande studentens studier,
- be om hjälp, vilket kan vara svårt då man är van att vara framgångsrik utifrån sina egna ansträngningar. Att minska sin studietakt kan exempelvis upplevas som ett nederlag. Här har lärosätet en stor roll genom att visa på att det inte är en svaghet att be om hjälp för att få till en bra anpassad studiegång.

SLU:s process för att bli EVL-student:

- den sökande anmäler sig till utbildning, program eller kurser på SLU
- den sökande ansöker om att bli EVL-student på avsedd blankett med tillhörande SF-intyg
- DK-vägledaren kontrollerar att den sökande är antagen till utbildning på SLU och meddelar den sökande att det är möjligt att bli EVL-student
- den sökande bokar möte med DK-vägledare
- ett elitidrottsavtal upprättas mellan SLU och studenten genom DK-vägledarens försorg
- DK-vägledare bokar ett möte med studenten och aktuell PSR
- DK-vägledare upprättar en individuell EVL-plan tillsammans med studenten

Främjande av akademisk utveckling - särskilda anpassningar för EVL-student

Enligt RF:s nationella riktlinjer handlar främjandet av akademisk utveckling för elitidrottande studenter framför allt om individuellt anpassade studier vad gäller föreläsningar, studietakt och tentamina. Detta kräver ökad kunskap och förståelse för dubbla karriärer hos till exempel lärare, examinatorer, programstudierektorer, studierektorer och studie- och karriärvägledare.

SLU:s utbildningsnämnd fattar beslut om lokala bestämmelser för hur anpassningar ska göras och ansvarsfördelningen för dem. Dessa ska utformas så att elitidrottande studenter kan stödjas utan att det missgynnar andra studenter.

Enligt RF:s nationella riktlinjer ska en grundförutsättning för individuellt anpassade studier och ökad studieflexibilitet vara att det ska tillhandahållas endast om:

- den elitidrottande studenten själv vill ha det,
- det inte strider mot lärosätets riktlinjer och regler,

- det är nödvändigt för att den elitidrottande studenten ska kunna fullfölja en dubbel, karriär på ett ansvarsfullt sätt,
- inte hindrar personlig utveckling (jfr bli curlad/bortskämd).

Elitidrottande studenters akademiska utveckling kan främjas genom att studenten kan få möjlighet att följa utbildningens progression trots många resdagar, mycket frånvaro med mera. Det kan ske genom olika former av flexibel utbildning såsom distansstudier med campusträffar eller helt nätbaserade distansstudier, både i utbildningen som helhet eller som en del av utbildningen. Men, många kurser är av sådan karaktär att de inte kan erbjudas som distanskurser. Däremot kan kursinslag vara förberedda på sådant sätt att de kan bedrivas delvis eller helt på distans.

Studenter kan inte begära studieanpassningar för studier utöver fulltidsstudier om inte dessa är en del av den individuella studieplan som tagits fram i samråd med DK-vägledaren.

1. Anpassad studietakt

Vid behov utarbetar DK-vägledaren ett förslag till individuell studieplan utöver EVL-planen tillsammans med studenten. Minskad studietakt kan påverka möjligheten att erhålla studiemedel från CSN samt storleken på studiemedlen. Studenten ansvarar själv för att kontakta CSN.

Kontaktperson: DK-vägledare, PSR

2. Examinationer

Studieanpassning kan bli aktuellt avseende skriftliga examinationer samt andra examinerande moment då de sammanfaller med idrotten.

Tentamenstillfällen på annan ort. SLU ska undersöka möjligheten för en student att examineras på annan ort eller digitalt när en examination sammanfaller med ett landslags-, tränings- och tävlingsverksamhet. SLU kan även komma att bistå med viss hjälp gällande övriga nationella tävlingar och seriematcher. Studenten ska tenteras på samma dag och tid som övriga studenter enligt något av följande alternativ:

- i första hand, på någon av SLU:s studieorter,
- i andra hand, på annan ort i Sverige eller utomlands, vid annat universitet /högskola eller annan statlig myndighet under förutsättning att examinationen kan genomföras rättssäkert,
- digitalt.

Eventuella merkostnader kan uppstå i samband med tentamen på annan ort, vilket kan vara en begränsande faktor för möjligheterna för genomförande.

Tentamenstillfällen under helger. Om tentamenstillfällen genomgående förläggs till helger bör hänsyn tas till elitidrottande studenter eftersom många av dem har tävlingar/matcher och/eller läger/träningar under helgerna.

Tentamen med förskjuten tentamenstid. Om den elitidrottande studenten har behov av att påbörja en salstentamen något tidigare eller senare under den dag tentamen är planerad på grund av att studenten ska delta på exempelvis en tävling/match, är detta möjligt under förutsättning att tidsfönstret ansluter till ordinarie tentamenstid och att det säkerställs att ordinarie tidsfönster är inom tidsnärvarofönstret (t.ex. får studenten inte lämna skrivsal innan ordinarie tentamen påbörjats). Det innebär exempelvis att skrivtiden endast marginellt kan överlappa ordinarie skrivtid. Innan beslut om

överlappning fattas måste det säkerställas att student som skriver tidigare/senare inte har möjlighet att interagera med övriga studenter.

Tentamen vid annan tidpunkt. Om en student inte kan tentera på ordinarie tentamenstillfälle, erbjuder SLU i första hand att studenten tenterar på första omtentamenstillfället och omtentamen på nästa påföljande tentamenstillfälle, om detta inte är ett hinder för fortsatta studier. Är antalet tentamina begränsade, ska tentamenstillfälle som sammanfaller med internationella eller nationella mästerskap eller tävlingar/seriematcher inte räknas som ett förverkat tentamenstillfälle.

Om studenten, pga. av idrottsliga skäl, varken har möjlighet att examineras vid ordinarie provtillfälle eller vid omprovstillfälle bör institutionen/enheten se över om studenten kan examineras tillsammans med en annan kursgrupp i närtid. Detta görs för att undvika att studenterna behöver göra flera examinationer vid uppsamlingstillfällena.

När både prov och omprov sammanfaller med internationella mästerskap såsom EM, VM, OS och Paralympics ska elitidrottsstudenten erbjudas ett extra provtillfälle i närtid.

Andra examinerande moment och moment med obligatorisk närvaro. Om en student inte kan delta i ett examinerande moment vid ordinarie tillfälle, erbjuder SLU i första hand att studenten examineras på första omexaminationstillfället och omexamination på näst påföljande tillfälle, om detta inte är ett hinder för fortsatta studier. Alternativt kan det examinerande momentet ersättas med annan uppgift vars omfattning står i rimlig proportion till momentet. Är antalet tillfällen begränsade till antalet ska tillfälle som sammanfaller med internationella eller nationella mästerskap eller tävlingar/seriematcher inte räknas som ett förverkat tentamenstillfälle.

Ansvarig: Berörd examinator med stöd av DK-vägledaren. Tentamensservice kan vara ett stöd för anpassning av examinationer.

3. Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/Praktik

Vid konkurrens om praktikplatser bör SLU eftersträva att VFU/Praktik erbjuds på en ort där den elitidrottande studenten kan kombinera träning/tävling och VFU/Praktik. Om en EVL-student p.g.a. landslags-, tränings- och tävlingsverksamhet, övrig internationell tävlingsverksamhet samt övriga nationella tävlingar och seriematcher inte har möjlighet att närvara fullt ut på sin VFU/Praktik, bör SLU se över möjligheten att en del av VFU/Praktik kan genomföras genom förlängning av perioden efter ordinarie kursavslut eller vid annat tillfälle. Detta kan i vissa fall leda till en reducerad studietakt.

Ansvarig: Berörd kursledare med stöd av DK-vägledaren.

4. Självständigt arbete

SLU tar hänsyn till att det ibland kan vara en förutsättning för en elitidrottande student att få skriva sitt examensarbete individuellt på grund av att det är svårt att anpassa tiden för skrivande med en annan student av orsaker relaterade till idrottssatsningen.

Ansvarig: Berörd kursledare med stöd av DK-vägledaren.

5. Rekommendationer avseende föreläsningar och schemaläggning/ gruppindelningar m.m.

Om en EVL-student inte kan närvara på föreläsningar kan vissa lösningar diskuteras. De lösningar som kursledaren bestämmer kan inte ske på ett sådant sätt att övriga studenter studier påverkas negativt. Det som kan diskuteras kan vara:

- Stöd från kurskamrater med t.ex. föreläsningssanteckningar eller filmning.
- Digitala lösningar såsom medverkan via t.ex. Zoom, Teams och andra videoupkopplingar (ljud/bild).
- Flexibilitet avseende gruppindelning och schemaläggning.
- SLU:s regler för ljudupptagning, fotografering och filmning mm i samband med undervisnings-situationer gäller även för studenter inom EVL.

Ansvarig: Berörd kursledare med stöd av DK-vägledaren.

Främjande av idrottslig utveckling

SLU har starkt begränsade möjligheter att inom campusområdena organisera en utvecklingsmiljö för elitidrott eftersom idrottsvetenskap och liknande ämnen saknas inom lärosätet. Dock finns, sedan tidigare, samarbetsavtal med Umeå universitet. Liknande avtal bör kunna upprätta med andra lämpliga samarbetspartners vid SLU:s övriga studieorter och andra universitet såsom Malmö idrottsakademi, GIH Sports Campus Sweden Stockholm, Nationellt Vintersportcentrum MIUN etc.

Ansvarig: DK-koordinatör

Främjande av balans mellan studier, idrott och privatliv

En EVL-student kan söka stöd hos DK-vägledaren för att diskutera sin totala studiesituation och en integrerad planering för studier, idrott och privatliv. DK-vägledaren kan hänvisa studenten vidare till olika stödfunktioner, både inom och utanför lärosätet, om så behövs. SLU avser att skapa nätverk för EVL-studenter så att en grupptillhörighet med möjligheter att samtala om sin situation finns. Ett lokalt nätverk med samverkanspartner som kan stötta studenten bör kunna skapas.

SLU erbjuder, eller kommer att erbjuda, stöd för att:

- hantera stress
- förstå betydelsen av vila och återhämtning
- använda bakslag som något positivt
- fokusera på här och nu, utan att bli distraherad
- prioritera det som behöver göras
- fråga om råd, till rätt personer vid rätt tidpunkt
- ha tålamod i utvecklingen av sin idrotts- och studiekarriär
- tro på sin förmåga att övervinna utmaningarna i sin dubbla karriär
- kritiskt utvärdera och förändra sina mål när det behövs
- använda sin tid effektivt

SLU kan hänvisa till lokala SF för speciellt elitidrottsboende.

Ansvarig: DK-vägledaren

Främjande av olika karriärövergångar

Vid övergång till SLU kan SLU erbjuda studievägledning genom den särskilt utsedde DK-vägledaren samt övriga studievägledare vid SLU. I detta skede presenteras förutsättningarna på SLU inklusive ett erbjudande om att ingå i nätverket för EVL-studenter.

Vid övergång från SLU till andra studier eller arbetsliv kan SLU bistå med kontakter via Alumninätverket.

Ansvarig: DK vägledaren och övriga studie- och karriärvägledare.

Informationsspridning

SLU ska tillsammans med nationella, regionala och lokala aktörer verka för informationsspridning om SLU som EVL-universitet.

Ansvarig: DK-koordinator och DK-vägledaren

Övrigt

RF följer upp och utvärderar RIU och EVL en gång per år genom att begära in uppgifter från samtliga lärosäten som beskriver hur de arbetar med dubbla karriärer inkluderat kombinationen elitidrott och högskolestudier. Varje år genomför RF och aktuella lärosäten en studentenkät. Den fungerar som ett instrument för uppföljning av utvärdering utifrån ett studentperspektiv. Sammantaget ska den ge en bild av styrkor och förbättringsmöjligheter i verksamheten. Resultaten av studentenkäten ska ligga till grund för utveckling av verksamheten vid respektive lärosäte och är en del av ett kvalitetssäkrat system inom den nationella modellen för RIU och EVL.